

Úgy érzi, nincs helye és otthona e világban. Az is elveszett önmaga számára, kit önmagával ellentmondásra, önmegtagadásra kényszerít az élet. Mintha vizes, agyagos, jégesűszamlós úton állna: nem tud megállni.

Miért? A ház akkor inog meg, ha a talaja, az alapján megcsúszik. Az ember akkor, ha nem szilárd a szellemi, lelki alapja. Hajlamosak vagyunk arra, hogy csak önmagunkban bizzunk. Mások embertársukban, összeköttetésekben, állásukban, diplomájukban bíznak. Van, aki a tegnapi jótettében bízik elfeledve, hogy az ma és holnap már értékvesztett valuta lesz. Mindez emberi számítás, reménység, szalmaszálba való kapaszkodás. Ilyenkor összeomlik a lélek frontja és az emberi ész is, lélek is a mindennapi fogságba kerül. Nem tud embernek maradni az ember. Céljavesztett lesz.

Mi a célunk? Az, hogy életküzdelmünk közt elsősorban nem ügyvédnek, orvosnak, tanárnak, mesternek, munkásnak vagy földművesnek, hanem embernek maradjunk meg minden körülmények között. Mivel harc az élet, küzdeni kell. Fegyver nélkül nem lehet. A mi fegyverünk Pál szerint Istené. Az Isten fegyvere nem okoz sebet, sérülést, halált. Az Isten fegyvere, mivel minket felruházott, csak lelki és szellemi. Példamutatóan Jézus vette fel és győzött ezekkel a fegyverekkel önmaga és a világ fölött. Példát adott.

Mik Isten fegyverei?

A hit, mely olyan töke, melyből minél több kölcsönt veszünk, annál inkább gyarapodik. Kell az életre.

A bizalom a másik fegyver, mely nem sért, hanem hidat ácsol ember és ember közé, ember és Isten felé. Bizalom nélkül nincs találkozás, nélkülözhetetlen az életben.

A szeretetet is ilyen fegyvernek mondjuk, mely után még vér nem folyt a történelemben. A szeretet egy olyan lánc, mely nem rábbá teszi a viselőjét, hanem összefűz és összetart kis és nagy embercsoportokat, kenyeret és jó szót, ruhát és segítséget ad.

A jóság, a megbocsátás, a hűség, a tisztesség, a jóakarát mind olyan kipróbált fegyverei Istennek, amelyek a mindennap zajlásában, kemény küzdelmében nélkülözhetetlen fegyverek, melyet nem az ember ellen, hanem Isten adományából az emberért adott nekünk a Teremtő, hogy megállhassunk emberként a nemszeretem, vagy ahogy Pál mondja, a „gonosz” napon. Fegyverek, melyek megkülönböztetnek a létküzdelem állati-öszönös fog-köröm fegyvereitől, és embernek megmaradni kényszerítenek.

Vegyétek fel hát fegyvereiteket, amiket az Isten adott, hogy megállva a helyetek, megmaradhassatok. Amen.

ISTEN A MI SZÉP ÖRÖKSÉGÜNK

Zsolt 16,5a—6

Forgatva a régi iratok, oklevelek könyvét, a Székely Oklevéltárat, azt kell tapasztalnunk, hogy a legtöbb nyomunkat a letűnt századokban a birtok-perek örökítették meg. Fondorlaton és ravaszságon, hazugságon és kicsinyességen múlt az, hogy többet tudunk a néhai magunkról. Nem

csak a többi föld, de a jobb is kellett mindenkinek. Régi szavunk ezt a jobb fekvésű-minőségű földet „kiesnek“ nevezi, mint a zsoltáriró. Ha a földről volt szó, nem számított az egészség, a testvériség, a becsület, semmi sem, csak a kies birtok, amiből kitagadni, kijátszani, elperelni, erőszakkal elvenni lehetett az ellenségévé vált társat.

A 18. század utolsó évtizedében Kissároson, a mai Magyarsároson történt az alábbi szomorú eset. Az egyházi okiratok és az egyházközség vagyona a templomot kerítő vár egyik bástyájában volt elhelyezve. Jó módú volt az egyházközség, mert a fejedelem országbírája Sárosi János gazdagon megajándékozta szülőfaluját. Minden darab földre, vagyponra megvolt az igazoló irat az egyház lédájában, a bástyában, hová csak az egyházfinál lévő kulccsal lehetett bemenni. Tolvajoktól, tűztől-víztől mentes biztos helynek látszott. A mondott időben országosan ellenőrizték a levelek és igazolások alapján mindenkinek a birtokát, aki nem tudta igazolni, annak vagyona veszendőben volt. A sárosiak is este megnézték az adományleveleket, kikészítették másnapra a vizsgálatra azokat a bástyában. Mikor másnap reggel a gondnok és a lelkész az iratokért mentek, hogy azokat a bizottsághoz vigyék, megdöbben látták, hogy éjjel az iratok eltűntek. „Bizonyos személyek“ írja a jegyzőkönyv, éjjel leitatták az egyházfit és segítségével ellopták az iratokat. 12 darab föld vándorolt így más, érdemtelen ember kezébe. Elveszett a „szép örökség“, a „kies helyre esett osztályos rész“ csak szomorú emlék, a birtokper maradt.

A zsoltáriró nem elperelhető, elvehető birtok osztályos részről beszél. Csak szemléltető hasonlat nála, hogy megértsük azt, hogy az Úrból, a mi Istenünkből mindnyájunknak része van. Mindannyiunké Isten, kit magunkban is hordozunk. Örökség, mert apáink Istenben való hitét több mint négyszáz éve hordozzuk, mint örökséget. Őrizzük mint szent lelki adományt. Istent nem lehet kisajátítani egy népnek vagy felekezetnek. Ő mindenkié. Olyan birtok, melyből minél többen osztoznak, minél többen ismerik Őt, annál jobban gyarapodik, nem fogy. Nem a testünk, hanem az Isten adta lélek szerint vagyunk osztályos társai Neki. Kaptunk egy birtoknyi lelket az Istenből, hogy vigyázzunk rá és műveljük azt.

Istenre vigyázni azt jelenti, hogy mindig kapcsolatban lenni vele. Művelni azt jelenti, hogy harminc-hatvan-százszor annyit kell kihozni belőle. Jézus példázata szerint, a lélek sugallta jóságból, szeretetből, jócselekedetekből.

Isten világterve a fejlődés és a tökéletesedés. Ennek a tervnek a megvalósítói mi is vagyunk, a zsoltáriró szerint „osztályos részei“, Jézus megfogalmazásában „munkatársai“.

A történelem és az emberi sorsok a legfőbb bizonyosságai annak, hogy az összes örökségek közül, mit az ember örökölhet a legbiztosabb, a legmaradandóbb örökség az Istenbe vetett hit. Ha az élet meg is lopja az embert, a hitet senki sem tudja elvenni. Az igaz hit a koporsón túl is megmarad. „Nyilván szép örökség“.

A múltban azt, aki örökségét, legyen az bármi, eltékozolta, senki sem becsülte. Becsületünkre büszkék vagyunk. A becsületnek egyik feltétele az örökség megőrzése és művelése, tovább adása. Ebben az értelemben kérdelem: járhatunk-e mi nyugodt lelkiismerettel, felemelt fővel?

Vannak örökségek, melyeknek hordozása nem tőlünk, akaratunktól függ. Ilyen a génekből hordott örökség, melyben valamelyik ősünk

szemének, hajának színét, természetének magasságát, különböző betegségre hajlamosságát hordozzuk. Ilyen örökség az élet is, amit kölcsön kaptunk és amivel tartozunk. Ilyen az, hogy beleszülettünk egy népbe, s annak tagjaiként hordozzuk a közös sorsát. Gazdag örökség az anyanyelv is, melyet őseink szavakból formáltak, örökségül hagytak. Tudod-e, hogy mindez örökség? és annak megőrzése becsületedhez is van kötve? Hiszed-e, hogy az örökség érték, melyet megvenni nem lehet, de eltékozolni igen? Hiszed-e, hogy közös örökségeink, a hit, az egyház, az anyanyelv megtartó erő? Tagja vagy-e annak a közösségnek, mely a testvértelent is testvérré rokonítja?

Isten a mi örökségünk. Kinek több, kinek kevesebb tudat jutott belőle a maga ismerete szerint. Ne vedd el más ember Isten örökségét, mert nem tudsz helyette „olyan kies helyre esett, szép örökséget“ adni. Elvenni valamit, ami nem a tiéd, bűn, elvesztegetni az örökséget szegénység, véték. Órizd magadban Istentől osztályos részedet. A közösségtudat a vállalásban látszik meg. Testvérem a hitben és az anyanyelvben, vál'alod-e önmagad? Vállalsz-e minket? Örözd-e örökséged? Beszédem elején a „kies“ szót meg kellett magyarázzam, vigyázz, mert egy szó már gyermekeid lelki örökségéből is elveszett, s a lassan vesző szavak után elvesz az anyanyelvi örökség is. Az emberi közösségben ne vedd el hát a más örökségét, hanem oszd meg azt másokkal, hogy az utánunk jövőknek is maradjon az ősök örökségéből. Ámen.

DANCS LAJOS

KI A FELEBARÁTOM?

Lk 10,25—37

Mai életünkben, amikor az emberek közti elhidegüléssel és bizalmatlansággal találkozunk, egyre gyakrabban tevődik fel a nagy kérdés, aminél sürgősebb és fontosabb alig lehet számunkra: ki az én felebarátom, kire számíthatok?

Ki az én felebarátom? Ezt kérdezte az írástudó is Jézustól, amikor őt megkísérteni akarta. Erre a kérdésre mondta válaszképpen Jézus az irgalmas szamaritánusról szóló példázatát, melynek végén megkérdezte az írástudót: „Mit gondolsz, e három közül ki volt a felebarátja annak, aki a rablók kezébe esett?“ Valósággal az írástudó szívének szegezte a kérdést, mely elől nem lehetett kitérni, felelni kellett rá. És mi volt a felelet: „Az, aki irgalmas volt hozzá.“

Jézus ezzel a kérdéssel és válasszal az irgalmas szamaritánusra terelte a figyelmet, őt állította a cselekmény középpontjába. Őt úgy látjuk, mint egy becsületes eszményi embert, kiből nem ölte ki az anyagiasság a szív nemes érzéseit, aki látja bajbajutott embertársa szenvedéseit és segít rajta. Nem szóval, nem üres vigasztalással, hanem szeretetből fakadó jó cselekedettel. „Odament, olajat és bort öntött sebére, és bekötötte azokat. Aztán feltette őt saját barmára, elvitte egy